

USA-Izrael: viharos barátság

2015 március 07. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Nagyon távolról kell figyelni az USA-izraeli kapcsolatokat ahhoz, hogy ne t?njenek fel az utóbbi évtizedek legkomolyabb feszültségei.

Pedig a sokféle szimbolikus gesztussal is kifejezett különleges viszony er?sségét mindennél jobban szemlélteti az

a tény, hogy az 1970-es évek óta az USA legnagyobb érték? külföldi segélye a zsidó államba érkezik – az utóbbi id?kben nagyjából 3 milliárd dollárról beszélünk évente, szinte kizárólag katonai célú felhasználásra. Ez durván háromszor annyi, mint Magyarország teljes védelmi kiadása. New Yorkban élve azonban gyakran tapasztalom: mintha valami most nagyon nem stimmelne a két ország viszonyában.

Az elmúlt hetekben kétszer is jártam itteni zsidó közösségek által szervezett rendezvényen. Az egyik az American Jewish Committee szolidaritási összejövetele volt a koppenhágai zsinagógát ért merénylet után. A beszédekb?l és háttérbeszélgetésekb?l is érezhet? volt az elégedetlenség, amiért az amerikai nyilvánosságban meghatározó szerepl?k, így maga Obama elnök is kerülni próbálja az „iszlám” jelz?t a dán f?városban, illetve Párizsban elkövetett merényletek elkövet?i kapcsán. Ugyanezt a fanyar keser?séget éreztem pár nappal kés?bb a konzulátusunk melletti utcában m?köd? Sutton Place Zsinagóga rendezvényén, ahol Bret Stephens, a Wall Street Journal befolyásos külpolitikai szerz?je, korábban a Jerusalem Postnál is vezet? tisztségben dolgozó újságíró tartott könyvbemutató beszélgetést. Stephens a közönség nagy derültségére és egyetértését kiváltva, sok egyéb mellett az elnök óvatos szóhasználatát is cikizte a beszélgetésen.

Az érzelmek elszabadulásához sok tényez? hozzájárult. Az új amerikai külügyi, vagy inkább globális szerepvállalási irányvonal egyre inkább próbálja kerülni a fegyveres beavatkozást, amerikai katonák bevetését a világ távoli gócpontjaiban – épp ezt a folyamatot kritizálja élesen Stephens könyve, amelynek már a címe is sokat mond: *Amerika visszavonulóban*. A közel-keleti törékeny biztonsági helyzetben nagyon eltér?en látják most Washingtonból és Jeruzsálemb?l a megoldást. A leginkább vitatott pont Irán nukleáris ambíciója, egy esetleges iráni atombomba megépítésének és bevetésének lehet?sége. Obama elnök és adminisztrációja elkötelezte magát a diplomáciai megoldás mellett, ugyanakkor az izraeli vezetés, élén az újraválasztásáért rövidesen harcba induló Benjamin Netanjahuval nem remél semmit a tárgyalásoktól, s?t, kifejezetten veszélyesnek ítél bármiféle megállapodást Iránnal.

A kapcsolatról a New York Times címlapján mondja egy izraeli szakért?, hogy *„sosem voltak még olyan szörny?ek, mint ma. Senki nem is próbál már diplomatikusan fogalmazni.”* Az amerikai kommentátorokat és kormányzati szerepl?ket jelenleg az aggasztja a legjobban, hogy a konfrontációban megjelenni látszik egy határozott belpolitikai, pártos törésvonal. Ennek leglátványosabb eleme a március 3-án, kedden esedékes beszéd, amelyet az immár teljes mértékben a republikánusok által ellen?rzött Kongresszus meghívására, a törvényhozás plénuma el?tt mond az izraeli kormányf?. Napok óta egész oldalas hirdetésekben próbálják err?l a civil csoportok lebeszélni mind Netanjahut, mind a meghívóit. Ilyesmit sem túl gyakran láthattak korábban a nagy USA lapok olvasói.

A vita érdekes filozófiai magaslatokig jutott, amikor az izraeli miniszterelnök elutasította, hogy külön találkozón vegyen részt az Izraelt maximálisan támogató demokrata képvisel?kkel, amelynek nyilvánvaló célja a demokrata vezetés? Fehér Ház és Netanjahu közti feszültség enyhítése lett volna. Érvelése logikus volt: a Kongresszus kétpárti intézmény, ezért fogadta el a meghívást, ezért fog ott beszélni, és nem szeretne pártpolitikát bevinni a vitás ügyekbe. Az izraeli Haaretznek adott nyilatkozatában pedig azt mondta: tiszteli a Fehér Házat és az USA elnökét – aki nem is fogadja jöv? heti látogatása során – de egy olyan kritikus kérdésben, amely Izrael létét is fenyegetheti, kötelességének érez mindent megtenni a veszély elhárítására, ennek jegyében szól majd a Kongresszus tagjaihoz. Ezt az amúgy sem egyszer? helyzetet még tovább bonyolítja az újabb hír, miszerint Netanjahu egyik izraeli kihívó szervezetét Jeremy Bird, Obama egykori elnöki kampányának kulcsfontosságú szakért?je segíti.

A sok szálon futó amerikai belpolitikai meccs mellett egy lényegesen nagyobb téttel rendelkez? játszma is kirajzolódik, amelynek kimenetele nem csupán az USA-ban vagy Izraelben, de a világ legtávolabbi sarkában sem lehet érdektelen. Végs? soron ugyanis a vita arról szól, létezhet-e a globális biztonság egyetlen nagyhatalmú csend?r folyamatos katonai aktivitása nélkül, van-e értelme a diplomáciától eredményeket várni a nyers katonai er? helyett. Súlyos kérdések, valamennyi vitázó oldalán méltánylandó érvekkel. Figyeljék a folytatást, nagyon fontos fejlemények következnek!

Kumin Ferenc

New York-i f?konzul

www.hirado.hu - Messzelátó-Blog

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!
www.flagmagazin.hu]]>

Ajánló